

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра китайської філології

Курсова робота з китайської філології

на тему:

МОВНІ ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ МІСЦЕВОГО КОЛОРИТУ на матеріалі твору
曹雪芹 “紅樓夢”

Студентки групи Пкит 07-20

факультету східної і слов'янської
філології

денної форми навчання

Освітньої програми:

Китайська мова і література та переклад,
західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.065 Східні мови та
літератури (переклад включно),

перша – китайська

Жигули Інни Сергіївни

Науковий керівник:

к. філос. н., доц. Беля В. В.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ МОВНИХ ЗАСОБІВ ЯК СПОСОБУ ВИРАЖЕННЯ МІСЦЕВОГО КОЛОРИТУ	
1.1 Загальні відомості про мовні засоби.....	6
1.2 Вираження місцевого колориту в художніх творах.....	11
Висновки до Розділу 1	16
РОЗДІЛ 2 МОВНІ ЗАСОБИ ВІДТВОРЕННЯ МІСЦЕВОГО КОЛОРИТУ НА МАТЕРІАЛІ ТВОРУ 曹雪芹 “紅樓夢”	
2.1 Місцевий колорит у творі 曹雪芹 “紅樓夢”.....	17
2.2 Аналіз мовних засобів для створення місцевого колориту у творі 曹雪芹 “紅樓夢”.....	22
Висновки до Розділу 2	27
ВИСНОВКИ	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	31
论文摘要.....	33

ВСТУП

Курсова робота присвячена вивченню мовних засобів, які використовує автор твору "Сон у червоному теремі" для створення місцевого колориту та передачі особливостей культури та життя на певній території.

Сучасна китайська лінгвістика продовжує досліджувати проблему вивчення місцевого колориту та культурних особливостей, звертаючись до прикладів класичної китайської літератури як до найбільш репрезентативного матеріалу для подальшого аналізу. Існує багато авторів, які займаються дослідженням культурних особливостей на теренах Китаю. Деякі з них: Robert E. Harrist, Jr., John Minford, Liu Xiaobo, Edward Shaughnessy.

Актуальність теми роботи полягає в її спрямованості на вивчення мовних засобів, які створюють місцевий колорит, що є важливим компонентом лінгвокультурологічного дослідження китайської мовленнєвої культури. Актуальність теми дослідження підсилюється ще й необхідністю розроблення нового підходу до визначення мовних аспектів репрезентації культурних концептів на лінгвістичному та лінгвостилістичному рівнях. По-перше, мовні засоби є важливим для збереження та передачі культурних та історичних особливостей різних регіонів. По-друге, вивчення мовних засобів створення місцевого колориту на матеріалі твору "Сон у червоному теремі" є особливо актуальним, оскільки цей твір є одним з найвизначніших у китайській літературі, а також містить в собі велику кількість місцевих та національних особливостей, що робить його важливим об'єктом дослідження для китаїстів та літературознавців. Дослідження мовних засобів створення місцевого колориту на матеріалі твору "Сон у червоному теремі" може внести вагомий внесок у розуміння та аналіз китайської літератури, а також сприяти поглибленню знань про культуру та історію Китаю в цілому.

Метою роботи є встановлення особливостей мовних засобів, які відтворюють місцевий колорит у сучасній китайській мові.

Поставлена мета передбачає вирішення таких **завдань**:

- критично проаналізувати наукову літературу і сформулювати теоретичні положення роботи для вивчення лексики, яка виражає місцевий колорит;
- уточнити специфіку відтворення культурних концептів;
- розробити комплексну методику дослідження мовних засобів на прикладі роману “Сон у червоному теремі”;
- виявити специфіку відтворення місцевого колориту.

Об'єкт дослідження – лінгвістичні засоби вербалізації культурних концептів.

Предмет дослідження – вираження місцевого колориту за допомогою мовних засобів у творі “Сон у червоному теремі”.

Фактичний матеріал роботи становлять лексичні, лінгвостилістичні та фразеологічні одиниці роману “Сон у червоному теремі”.

Специфіка теми, завдань і матеріалу роботи зумовили комплексний підхід до вибору **методів і прийомів дослідження**, такі як загальнонаукові методи (індукція, дедукція, аналіз), методи лінгвістичного аналізу, як-от лінгвостилістичний аналіз, контекстуальний та інтерпретаційний аналізи, а також контрастивний аналіз, що вважається основним методом зіставлення тексту оригіналу та тексту перекладу.

Наукова новизна полягає у тому, що в роботі вперше представлено новий підхід для встановлення мовних засобів відтворення місцевого колориту. Вперше зроблено комплексний аналіз лексичних та фразеологічних одиниць, що становлять важливу роль мовного вираження відтворення місцевого колориту у романі “Сон у червоному теремі” .

Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості їхнього застосування під час укладання методичних матеріалів до навчальних дисциплін: “Китайська мова”, “Стилістика китайської мови”, “Лінгвокультурологія Китаю”, “Лексикологія китайської мови”.

Курсова робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаної літератури та додатків. Загальний обсяг роботи – 33 сторінок, використаних джерел – 31.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ МОВНИХ ЗАСОБІВ ЯК СПОСОБУ ВИРАЖЕННЯ МІСЦЕВОГО КОЛОРИТУ

1.1 Загальні відомості про мовні засоби

Мовні засоби відіграють важливу роль у формуванні нашого мовлення та написання текстів різних стилів. Лексичний фонд будь-якої мови містить не тільки слова з яскраво вираженим стилістичним забарвленням або структурними елементами, здатними виражати ті чи інші явища, але й засоби, за допомогою яких їх використання в певних контекстах надає мові колориту. Це дає можливість впливати на реципієнта у спосіб, визначений самим автором.

Серед основних мовних засобів є:

- емоційно-експресивна лексика (метафори, порівняння, синоніми тощо);
- суфікси суб'єктивної оцінки (переважно зменшено-пестливого забарвлення);
- прості, переважно короткі речення (неповні, обірвані, односкладові);
- часте вживання різних займенників, дієслів із двома префіксами (попо-, пона-, поза-);
- специфічні ідіоми, фразеологізми, фольклоризми, діалектизми, просторічна лексика, скорочені слова, аббревіатури, вигуки тощо;
- заміна термінів розмовними словами (мобільний телефон — мобіла, день народження — днюха).

Емоційно-експресивна лексика – це стилістично забарвлені лексеми, які характеризуються наявністю в них додаткового конотативного значення, певних емоційних відтінків. Це піднесена, поетична і урочиста лексика, розмовно-просторічні слова; лексеми, які містять емоційний елемент, називають почуття, дають якісну оцінку предметів і явищ. (Білоконенко, 2010, с. 3-9) Емоційно-експресивні відтінки значення слова є одним із компонентів його стилістичного характеру. Це важливий фактор при виборі мовних засобів. Слова з емоційно-експресивним значенням вживаються переважно в текстах, у яких постійно й послідовно виражається емоційно-оцінне й характеризуюче ставлення до предметів. Оцінна

функція словотворчих засобів виявляється в певних емоційно-оцінних відтінках та поділяється на два види: 1) позитивна і 2) негативна. Деривати з емоційно-оцінними суфіксами допомагають досить влучно схарактеризувати не лише конкретну особу, її діяльність, поведінку, а й певне явище, процес, увиразнюючи, виокремлюючи його з-поміж інших. (Денисовець, 2018, с. 62-65) Найчастіше така лексика вживається у розмовних виступах, художніх творах, окремих жанрах публіцистики. Вона надає висловлюванню виразності й образності, суттєво впливає на емоції співрозмовника, читача.

Суфікси суб'єктивної оцінки – це суфікси, за допомогою яких утворюються форми іменників, якісних прикметників, прислівників, які виражають емоційно-експресивне забарвлення, ставлення мовця до предметів, якостей та ознак. До основних дієвих засобів експресивізації на словотвірному рівні належать демінутивні й аугментативні суфікси. Значна частина суфіксів суб'єктивної оцінки передає позитивне ставлення автора до певного образу чи події, надає тексту емоційних відтінків схвалення, заохочення, радості, симпатії, ніжності, замилювання, пошани. Водночас із позитивними емоціями демінутиви в певних контекстуально-ситуативних умовах мають властивість відтворювати широку палітру негативних відтінків. Такі утворення породжують експресію іронії, зневаги, приниження, здивування, осуду, нехтування, відрази, слугують для вираження антипатії, відкритого несхвального авторського ставлення. (Денисовець, 2018, с. 62-65) Основні значення лексики із суфіксами суб'єктивної оцінки – зменшеність та збільшеність. Значення зменшеності часто виражає позитивну оцінку (пестливість), а збільшеності – негативну оцінку (зневага, приниження).

Просте речення – це речення, яке має в своєму складі лише одну граматичну основу. Це може бути виражено сполученням підмета і присудка, або одним з головних членів. Тобто, прості речення складаються з мінімальних синтаксичних одиниць і словосполучень та з однієї предикативної одиниці. (Синтаксис української мови, 2004) В свою чергу прості речення також поділяються на односкладні й двоскладні, повні й неповні, поширені і непоширені, ускладнені і неускладнені.

Односкладні і двоскладні прості речення в основному вирізняють за структурою граматичної основи. Поширені та непоширені визначаються наявністю другорядних членів речення. У повних простих реченнях наявні підмет і присудок, а також другорядні члени речення, які надають цілісності значенню. Неповні ж речення, навпаки, мають пропущений член речення, який зрозумілий з контексту. Насамкінець, такі речення можуть бути ускладненими чи неускладненими вставними словами, звертаннями, відокремленими членами речення та іншим.

Фразеологічна одиниця є стійким та цілісним словосполученням з переосмисленим значенням. До складу фразеологізмів належать ідіоми, прислів'я, стійкі словосполучення, приказки, крилаті слова та вирази. Таким чином, фразеологізми характеризуються відтворюваністю, цілісністю значення, стійкістю, непроникністю. Достатньо навіть однієї з перелічених ознак, щоб вважати словосполучення фразеологізмом. (Вступ до мовознавства, 2002) Фразеологія є дієвим засобом художнього зображення. Здатність фразеологізмів виконувати ту чи іншу зображальну функцію ґрунтується на їх конотативному значенні. Фразеологізмам властива велика образність, емоційність, експресивність, стилістична забарвленість, потенційна здатність до модифікації. Все це сприяє динамічності фразеологізмів, визначає їм певне місце в текстах художньої літератури. (Токарєва, 2021, с. 266-272) Крім того, фразеологізми є одиницями мовлення, які часто потребують самостійного перекладу, так як іноді є специфічними за своїм вживанням. Вони можуть служити для характеристики персонажів, вираження емоційної експресивності та, в тому числі, для відтворення місцевого колориту.

Явище фольклоризму пов'язують з розвитком літератури у певні епохи. В його основі полягає здатність виразити національну культурну самобутність народу та його життєвий досвід. На основі цих мовних засобів можна найяскравіше прослідкувати за специфікою тієї чи іншої культури, так як для давньої літератури характерне використання фольклорних мотивів та образів. До фольклоризмів зараховують “народнопоетичні символи, слова-номінації народних обрядів,

етнографізми, топоніми, історизми, які виконують вторинну функцію у мові художньої літератури” (Єрмоленко, 1987, с. 242)

Фольклоризм класифікується за такими категоріями:

- 1) фольклоризм історичний (певного періоду, художнього напрямку, процесу),
- 2) фольклоризм соціальний (певної соціальної системи);
- 3) фольклоризм національний (український, німецький тощо);
- 4) фольклоризм за видами мистецтва (літературний, музичний тощо);
- 5) фольклоризм авторський (фольклоризм Г. Гаврилець, В. Зубицького, М. Скорика та ін.).

Такий поділ фольклоризму відбиває багаторівневу його класифікацію та зв'язок з історичним і культурним контекстом. (Садовенко, 2019, с. 356)

Діалектизми, зі свого боку, є засобами спілкування, які притаманні певній території та відносяться до того чи іншого діалекту. Здебільшого, вони відображають мовну характеристику персонажів, відтворення життя у його реальних проявах та локальний колорит описуваних подій у творах. Зазвичай, такі лексичні засоби не відповідають загальноприйнятим нормам літературної мови і є досить незвичними для сприйняття. Не зважаючи на це, діалектизми збагачують мовлення, роблять його насиченим та яскравим. Найчастіше вживання діалектизмів можна помітити у розмовному мовленні за територіальною ознакою, художній літературі та публіцистичних творах.

Діалектизми у художніх творах застосовуються задля підсилення місцевого колориту. Фонетичні, морфологічні, семантичні різновиди частіше вживаються у мовленні персонажів та дійових осіб; лексичні, етнографічні, фразеологічні, композиційні — в авторському мовленні, надаючи йому своєрідного смислового забарвлення. (Літературознавча енциклопедія, 2007)

Таким чином, фольклоризми, фразеологізми та діалектизми – це важливі мовні одиниці, які визначають прояви елементів етнокультури та збагачують літературну мову автора, виявляючи його потенціал.

Поряд з діалектизмами та фольклоризмами, потрібно також виокремити просторіччя. На відміну від іншої лексики, такі слова мають відтінок грубості, спрощеності та фамільярності. Як і діалектизми, просторіччя виходять за межі літературної норми. До них належать слова з експресивним забарвленням, вульгаризми та перекинуті слова. Просторічні слова виникають на межі літературної та діалектної мов, часто як наслідок адаптації іншомовної лексики до фонетичних та морфологічних систем певного говору. (Дика, 2012, с.)

Підсумовуючи все вищесказане, можна виявити, що лексичний фонд будь-якої мови є різноманітним і складається з мовних засобів, за допомогою яких ми можемо виразити експресивність, колорит та навіть розрізнити окремий стиль автора. Особливо слід звернути увагу на лексичні засоби, які допоможуть нам дослідити місцевий колорит у художньому літературному творі, у тому числі фразеологізми, фольклоризми та діалектизми. Їх виявлення у літературній мові автора може розкрити нам відомості про культуру народу, його звичаї та особливості.

1.2 Вираження місцевого колориту в художніх творах

Детальніше ми можемо розібрати використання мовних засобів саме у художньому стилі, адже цей стиль вважається одним з найбільших і найпотужніших стилів мови, який розглядається як узагальнення й поєднання всіх стилів, оскільки письменники органічно вплітають ті чи інші стилі до своїх творів для надання їм більшої переконливості та достовірності в зображенні подій. Він широко використовується у творчій діяльності, різних видах мистецтва, у культурі й освіті. Текст в цьому стилі впливає на уяву та почуття читача, передає почуття та думку автора, використовує все багатство лексики, можливості різних стилів, характеризується образністю, емоційністю мови. (Войтенко, 2012, с. 53-56) До того ж, літературознавство та лінгвістика постійно взаємодіють між собою, художня література слугує одним із джерел лінгвістичних студій; літературознавство допомагає мовознавству зрозуміти змістову специфіку художньої творчості, пояснити її лінгвістичні особливості. (Теорія літератури, 2001)

Художній стиль в літературі - це стиль написання, який передає авторський погляд на світ та смислові ноти тексту. Стиль може виявлятися у виборі лексики, ритмі, синтаксисі, структурі речень та абзаців, використанні особливих літературних прийомів, наприклад, описів, монологів, діалогів, символів та інше.

У літературі існує багато різних художніх стилів, таких як реалістичний, фантастичний, магічний реалізм, експресіонізм, модернізм та інші. Кожен стиль має свої характеристики та особливості використання лексичних засобів та літературних технік. Наприклад, реалістичний стиль заснований на детальному описі реалій життя, з використанням більш прозаїчної та повсякденної лексики. Магічний реалізм, натомість, має тенденцію використовувати символіку та метафори для передачі фантастичних та надприродних ситуацій. Проте, усі стилі є унікальними та можуть бути використані для відтворення різних настроїв та ідей у літературних творах.

Художня мова – різновид літературної мови, яка включає в себе все багатство мови з метою створення художніх образів. Мова художнього твору образна,

стилістично й емоційно виразна, колоритна. (Білоус; 2009, с. 336) Мова творів письменників постійно перебуває в центрі уваги лінгвістів, адже художня література є не звичайним споживачем мовних ресурсів. У ній слова завдяки несподіваній сполучуваності з іншими словами можуть набувати найрізноманітнішої семантики чи її відтінків, використовуватися в переносних значеннях тощо. Слово під пером майстра оживає, починає «вигравати» всіма своїми барвами, захоплюючи читача, формуючи в нього естетичний смак. Також художнє мислення вимагає від митця не простого вибору вже існуючих у мові певних форм та лексичних засобів, які були б найбільш відповідними до змісту, стилю та ситуації мовлення; спонукає до постійного пошуку нових, іноді зовсім несподіваних та неочікуваних зображальних мовних ресурсів. (Пена, 2011, с. 193-198)

Колорит – це система співвідношення кольорів, що утворює певну єдність і є естетичним проявом барвистого різноманіття дійсності. Колорит один із найважливіших засобів емоційної виразності, істотний компонент художнього образу твору. (Павлів, 2015, с. 66–69) Колоритність являє собою одну з найважливіших рис художнього тексту. Її передача залежить від способу зображення світу в душі автора, що виражається у тексті. Колоритність художнього тексту виражається у якості та кількості відтінків слова, у стилі його викладу, у структурі тексту.

Місцевий колорит - це набір характерних рис, що відрізняють певний регіон від інших. В художніх творах, місцевий колорит виражається за допомогою таких елементів як мова, національні одяги, архітектура, ландшафти та інше. Також доречним буде опис культурних свят, звичаїв та традицій. До того ж, можна використовувати історичні події та легенди, які пов'язані з певною місцевістю, що сприяє створенню більшої глибини та насиченості твору.

У художніх творах, автори намагаються передати дух місця, описуючи його особливості та відтворюючи неповторний світ міського чи сільського життя. Наприклад, міський колорит може відобразитися в описах узбіч, будівель та вулиць, а сільський - у зображенні традиційного сімейного життя, краєвидів та інших аспектів життя на селі.

Місцевий колорит може бути важливим елементом у розумінні художньої творчості, так як він показує національну ідентичність, звичаї та традиції, а також інші аспекти культури та історії регіону. Використання місцевого колориту може зробити твір більш барвистим та живим, відображаючи в ньому особливості регіону, в якому він зорієнтований.

Для вираження місцевого колориту за допомогою мови необхідно досліджувати мову місцевих жителів. В першу чергу слід звертати увагу на місцеві вирази, діалектичні слова та фрази, пов'язані з певною місцевістю. Також можна враховувати відтінки акцентів та інтонації, які можуть бути характерними для даного місця. Важливу роль відіграють особливості місцевої культури, традицій та звичаїв. Можна описувати специфічні страви, відомі місцеві пам'ятки та пейзажі, та інші особливості, які можуть допомогти виразити колорит місцевості. Проте важливо не перебільно використовувати місцевий діалект або локальні вирази, щоб уникнути нерозуміння або неправильного сприйняття з боку читача. Треба збалансувати місцеві вирази з загальноживаною лексикою, щоб забезпечити зрозумілість й вірність мовлення.

Використання місцевого колориту у художніх творах є дуже важливим, оскільки це дозволяє автору детально описати характерні риси культури, традицій, менталітету та життєвого стилю населення певного регіону. Це робить твір більш насиченим та реалістичним, а також дозволяє читачеві отримати більш глибоке та повне розуміння задуму автора. Крім того, використання місцевого колориту дозволяє підкреслити унікальність та індивідуальність даного регіону, що підіймає автору твору рівень в очах читачів, а регіону - підвищує рівень його популярності та відомості. Таким чином, використання місцевого колориту у художніх творах є важливим елементом, який надає твору особливу привабливість, а також дозволяє автору розкрити не тільки персонажів та історію, а й регіон, в якому відбувається дія, з усіма його особливостями та неповторним духом.

Часто можна почути твердження про те, що діалектизми є словами та словосполученнями, які найчастіше використовуються для змалювання місцевого мовного колориту та особливостей лексики персонажів. Зокрема, так вважає

літературознавець та кандидат філологічних наук В. Святовець. (Словник тропів і стилістичних фігур, 2011) О. Селіванова також визнає, що вони вживаються у художніх текстах для передачі місцевого колориту подій, точного відтворення реалій тощо (Лінгвістична енциклопедія, 2011).

Наведені твердження свідчать про тісний зв'язок та взаємодію між літературною мовою та діалектом. Так, з одного боку діалект протиставлений літературній мові, а з іншого — окремі елементи діалекту переходять до сфери вживання літературної мови за посередництвом художніх текстів, унормовуючись або не унормовуючись у ній. Елементи територіального діалекту, які використані у літературному творі, зазвичай, нагадують про належність дійових осіб до певної територіальної групи населення, є ознакою вузькомісцевого колориту. (Пономарьова, Кириєнко, 2019, с. 238)

Таким чином, діалектизми є важливим елементом у вираженні місцевого колориту, оскільки вони передають специфічні риси діалекту та мови конкретного регіону, які унікальні для даного місця. Використання діалектизмів у творі дає можливість передати особливості мовлення та культури тих місць, на яких акцентується увага в роботі.

Підсумовуючи матеріал про вираження місцевого колориту у художніх творах, можна зазначити, що це є досить важливим аспектом, який дозволяє читачам отримати більш повне уявлення про культуру та історію певної місцевості. Через використання мовних засобів, художній літературі вдається передати настрій, особливості національного світосприйняття, традиції та звичаї певної культури. Завдяки цьому, читач може зануритися в атмосферу епохи та місцевості, яку описує автор, і відчувати більш глибоку зв'язаність з персонажами та їхніми подіями. Крім того, використання місцевого колориту в літературі може мати і соціальний аспект. Автор може наголосити на певних соціальних проблемах, які є характерними для певної місцевості, та показати їх вплив на життя людей. Це може допомогти залучити увагу до проблем, які можуть потребувати розв'язання. Виразне втілення місцевого колориту в творах літератури надає їм більш глибокої та реалістичної характеристики,

а також робить їх більш приємними та зрозумілими для читачів, особливо якщо вони живуть в подібній місцевості. Місцевий колорит є одним з важливих елементів художніх творів, які розкривають фольклор, традиції, звичаї, мову, культурний та соціальний контекст певної місцевості. Він допомагає авторам створювати реалістичні образи та передавати атмосферу певного регіону, зближує читача з дійсністю та додає твору колоритності.

Отже, вираження місцевого колориту в художній літературі є дуже важливим елементом, який дозволяє передати культурний, історичний та соціальний досвід народу. Він допомагає читачам отримати більш повне уявлення про певну місцевість та її жителів, а також може викликати увагу до певних соціальних проблем.

Висновки до розділу 1

Ми визначили, що теоретичний аналіз мовних засобів як способу вираження місцевого колориту є досить важливим аспектом вивчення мови і культури. Мова є не лише інструментом комунікації, але й відображенням культурного та історичного досвіду народу. Вона також може відображати соціальний та етнічний досвід народу, у тому числі соціальний статус людини, її професійні навички, місце проживання та інші аспекти соціальної ідентичності. Крім того, мова може бути важливим фактором в формуванні етнічної ідентичності та відображенні особливостей культурного спадкування.

Мова відображає відтінки місцевого колориту через використання діалектів, арготизмів, фольклорних елементів та інших мовних засобів, які відрізняються в залежності від регіону, де вони вживаються. Це дозволяє нам зрозуміти культурну спадщину та історію народу, який використовує ці мовні засоби.

Також, теоретичний аналіз мовних засобів допомагає нам краще зрозуміти різні мовні культури та дозволяє нам збагатити свої знання про мову та культуру. В результаті, ми можемо більш повно і точно сприймати та розуміти повідомлення, які нам передають мовні засоби з різних регіонів.

Отже, можна зробити висновок, що теоретичний аналіз мовних засобів, що використовуються для вираження місцевого колориту, є важливим аспектом вивчення мови та культури. Цей аналіз допомагає розширити наші знання про культурну спадщину народу, дозволяє нам краще розуміти мовні культури та відображає різноманітні аспекти ідентичності та культурного спадкування народу, допомагаючи зберігати та передавати цінності та традиції від покоління до покоління.

РОЗДІЛ 2 МОВНІ ЗАСОБИ ВІДТВОРЕННЯ МІСЦЕВОГО КОЛОРИТУ НА МАТЕРІАЛІ ТВОРУ 曹雪芹 "紅樓夢"

2.1 Місцевий колорит у творі 曹雪芹 "紅樓夢"

Важливою рисою культури кожної нації є наявність літературних творів, які найбільш повно відтворюють унікальні особливості та національний характер життя народу. У китайській літературі цей роль виконує роман Цао Сюеціня "Сон у червоному теремі", який має всеохоплюючий та енциклопедичний характер. Цей твір є одним з найвідоміших і значущих в китайській літературі. Його автор вдало відтворив багату культуру й традиції, що існували на теренах Китаю у XVIII столітті. На початку XX ст. китайський вчений, поет, історик, письменник і філософ Ху Ши розглянув роман з зовсім іншого ракурсу, а саме, як основу китайської літератури. Разом зі своїми учнями він досліджував словниковий запас, що був використаний у «Сон у червоному теремі» як основу сучасного офіційного діалекту путунхуа. (Костенко, Толкачова, 2017 с. 56-57) У 1920 році вчені та прості читачі навіть створили окрему науку "хонсюе", що займається вивченням цього твору. (Jonathan Spence, 1990, p. 106-110) Серед палких прихильників був Мао Цзедун, що прочитав цей роман кілька разів і вважав його найзначущим літературним твором усіх часів (Dr. Li Zhisui, 1994, p. 82)

Основа роману – історія занепаду і краху впливової аристократичної сім'ї – несе в собі моралістичний сенс. Різноманітність характерів і долі, вписаних до реалістичного роману, правдиво відтворює дійсність епохи. Хоча Гао Цзя вважає, що автор під час написання роману не обмежував себе якоюсь конкретною історичною епохою з тієї причини, що тимчасовим фоном роману могла б стати будь-яка епоха феодального Китаю. Цао Сюецінь розглядає всю історію феодального суспільства в Китаї як єдину епоху, яку і використовує як історичне тло оповіді в своєму творі (解味红楼梦, 2011) Роман дає нам уявлення про життя селян у селах, знайомить із колоритною мовою простого китайського народу, зокрема з фольклором. Багато сторінок роману присвячені життю мешканців «нижніх поверхів» червоного терема.

Сон у червоному теремі може служити своєрідним путівником по китайській культурі і повсякденному житті, що дає читачеві уявлення про різні її аспекти: соціальний устрій, етикет, мистецтво (живопис, поезія, театральне мистецтво, садово-паркове мистецтво тощо), народну релігію, філософію, церемонію чаювання, архітектуру, традиційну медицину, ігри і розваги, фольклор і міфологію (Стрига, Синицина, 2019, с. 334)

У творі "Сон у червоному теремі" можна знайти багато елементів місцевого колориту, які відображають культуру та традиції Китаю. Один з найбільш помітних елементів - це описи будівель та природи, які використовуються для створення детального зображення світу, в якому діють герої. Також детально описано життя аристократичних сімей Китаю, їх розкішні будинки та розписні кімнати. Автор також розповідає про традиції їх повсякденного життя, такі як ритуали чаювання, прикраси для волосся, різні страви та напої, які звичайно подаються під час урочистих обідів. У творі також зустрічається багато цитат та висловів, які є характерними для китайської культури того часу. Описуються традиції письменства, мистецтва та релігії, що сприяє створенню враження, що герої діють у дуже різноманітному та цікавому середовищі.

У романі "紅樓夢" згадуються численні традиції та звичаї китайського суспільства того часу. Автор зображує багатство традицій і звичаїв, що притаманні китайському культурному середовищу:

1. Весільні обряди пані Ю: "Того дня наречена вийшла заміж. Придане для дочки було повне золота, срібла, парчі та дорогоцінних каменів, які вже були упаковані в срібний паланкін. У залі дуже жваво, вогонь і дим, барабани та музика. Наречена одягнена в смарагдові коштовності, червону сукню, з червоним макіяжем на її обличчі, вишиті тувельки літають у повітрі, а її красиві брови інкрустовані золотом "

2. Свято Цінмін – це давнє китайське свято, яке відзначається в перші дні квітня (за григоріанським календарем) і відоме також як Свято Поминальних Днів. Це свято

має багато традицій та звичаїв, пов'язаних з пам'яттю про померлих предків та вшануванням їхніх душ. "Через кілька днів вже свято Цінмін. Завтра ми підемо на кладовище і покладемо квіти на могили наших предків".

3. Свято середини осені (中秋節), яке припадає на 15-й день восьмого місяця за місячним календарем, також називають святом возз'єднання. Свято середини осені також знаменує завершення збору врожаю, поклоніння місяці і жіночому началу, його ще пов'язують з шануванням Богині Місяця. У це свято китайські сім'ї збираються за сімейним столом, обов'язково накритим на вулиці, милуються Місяцем, адже в цей день вона яскравіше і найбільше китайці радіють закінченню сільськогосподарських робіт. (Бурлачко, 2020)

"Сьогодні свято середини осені, весь двір повинен збиратися разом, щоб дивитися на місяць і їсти місячні пироги".

4. Традиція ношення косинки - це був популярний звичай серед китайських жінок того часу. У китайській культурі це символізувало жіночність та красу. У творі "Сон у червоному теремі" згадується ця традиція. «Баоюй побачив, що на ній був лише маленький світло-зелений шовковий халат, з хустинкою на голові, а її брови були тонкими, і про себе здивувався: «Як можна бути такою делікатною у такому молодому віці?»»

5. Китайський Новий рік – це найбільше та найважливіше свято в китайському календарі. У романі описується, як герої святкують Новий рік, де беруть участь у різних традиційних обрядах, таких як паління бамбукових паличок для приваблювання божественних сил, нанесення червоних знаків на двері, що символізують щастя та добробут, та приготування спеціальних страв. Особлива увага приділяється святковому обіду, який включає в себе різні страви, що мають символічне значення. "Оскільки наближається кінець року, Хуан Яцзуй заспівала пісню про відправлення в дорогу, а сестри зайнялись приготуванням новорічних страв. ... Вступаючи в новий рік, всі повні радості. "

6. Традиція чаювання - це був важливий аспект культури китайців. В Китаї існує чимало різних способів чаювання, воно не лише задовольняло смаки китайців, а й стало частиною соціального ритуалу: коли людина приходила в гості їй подавали чай; коли юнак хотів одружитися, його батьки посилали у дім дівчини свата із чайними листками, якщо батьки дівчини готували чай і пили його разом зі сватом, то це означало згоду на одруження, якщо ж вони не торкалися чаю – відмову. Пізніше до цього звичаю долучилися ще й «чайні подарунки»: вино, солодоші, а інколи й прикраси. (Гутковська, 2014, с. 145-151) Чаювання було важливою частиною соціального життя у китайському суспільстві того часу. Це було не просто про пиття чаю, а про створення затишного атмосферного середовища для спілкування та обговорення різних тем. Саме у цьому аспекті згадується традиція чаювання у творі.

7. Дія роману Цао Сюеціня «Сон у червоному теремі» розгортається в Китаї 18 століття, за часів династії Цін, і тому одяг героїв відображає моду та стиль того часу. Чоловічі персонажі в романі зазвичай зображуються в традиційному китайському одязі, такому як чаншань (長衫), довгий халат, що спадає до колін або щиколоток, і магуа (馬褂), піджак, який часто вишивають складними візерунками. Цей одяг часто шили з шовку або інших тонких тканин і носили з широкими брюками або штанами. Жіночі персонажі роману носять різні стилі одягу, залежно від свого соціального статусу та випадку. Заможні жінки можуть носити вишукані шовкові мантиї зі складною вишивкою, тоді як бідніші жінки можуть носити простіший бавовняний або лляний одяг. Загальним стилем жіночого одягу в цей період був ципао (旗袍), облягаюча сукня, яка зазвичай мала високий комір і спідницю з розрізами. У романі часто згадується, як герої дбайливо підбирають свої костюми та додають до них різні прикраси.

Вважається, що «Сон в червоному теремі» може служити своєрідним путівником по китайській культурі і повсякденному житті, що дає читачеві уявлення про самі різні її аспекти: соціальний устрій, етикет, мистецтво, народну релігію, філософію, оздоблення на одязі, церемонії чаювання, архітектуру, традиційну медицину, фольклор і міфологію. (Халімон, 2020, с.104)

Отже, ця фундаментальна праця є не тільки художнім літературним твором, а й значним відтворенням культурних аспектів того часу. У романі присутні безліч сюжетних ліній, описів реалій побуту та інших деталей, які визначають «Сон у червоному теремі» як найвизначніший та найскладніший твір в китайській літературі. Цей культурний документ допомагає історикам та науковцям аналізувати та розуміти китайську культуру, історію, мову та літературу.

2.2 Використання мовних засобів для створення місцевого колориту у творі 曹雪芹 "紅樓夢"

У цьому підрозділі ми розглянемо техніки, які використовує автор Цао Сюецін, щоб створити місцевий колорит у своєму творі "Сон у червоному теремі". У творі мовні засоби використовуються автором з різноманітними цілями: для створення портретів персонажів, для передачі настроїв, для вираження емоцій, а також для відтворення місцевого колориту. Це відбувається за допомогою використання різних говорів, діалектів та інших мовних особливостей.

Першим пунктом розглянемо використання говорів. Використання говорів є однією з ключових технік, яку використовує автор для створення місцевого колориту у творі. Говірка є важливим елементом вивчення культурної історії країни, і відображає різні соціальні групи та їх культуру. За словами китайського дослідника Цзюньбін Чжу – діалектне розмаїття є проксі культурного розмаїття в Китаї. (Chinese dialects, culture & economic performance, 2022) Здебільшого автор використовує різні говори, щоб передати місцевий колорит різних соціальних груп. Наприклад, говірка невільників використовується, щоб передати їхній статус та культуру. Також, говірка простих людей використовується, щоб показати їхню життєву дійсність та відмінність від аристократів. У творі можна помітити, що герої з низьких соціальних шарів використовують більше народних слів та виразів. Наприклад, вони часто використовують слово "простий" (jian), що означає "простий" або "нещасний", що підкреслює їхню скромність та бідність. Також можна помітити використання нижченаведених виразів:

1. "喏" (nuò) - вираз, який використовують для підтвердження своєї згоди або підкреслення свого становища перед старшими.
2. "吆五喝六" (yāo wǔ hè liù) - вираз, який використовують для опису людини, яка дуже шумна та галаслива.
3. "瞎眼狗" (xiā yǎn gǒu) - вираз, який використовують для опису нікчемного та безглузлого поведіння.

Ці вирази допомагають створити більш детальний образ персонажа та передати його характер та соціальний статус через мовні засоби.

Наступним аспектом є використання регіональної лексики та імен, що надає твору більш виражений місцевий колорит. Підґрунтям регіональної лексики є літературна мова. Літературна мова є цінним надбанням багатьох віків і завжди є зрозумілою кожній людині, але з розвитком суспільства з'являється мова, яка характерна певній території і є не менш вживаною та популярною. (Міщенко, 2010) До прикладу, у творі згадується назва провінції Чжецзян (浙江) та міста Сучжоу (蘇州), які є важливими культурними та економічними центрами на сході Китаю. Також використовуються імена, які мають регіональне походження, такі як "Баоян" (寶琰) та "Баодай" (寶黛), які можуть бути пов'язані зі стародавніми родинами або з місцевими звичаями.

Крім того, у творі часто вживаються терміни, пов'язані з китайською культурою та історією. Наприклад, згадуються традиційні музичні інструменти, такі як "гучжень" (鼓箏) та "ерху" (二胡), а також поняття, пов'язані з конфуціанською філософією, такі як "лі" (禮) - культурні норми та етикет, "йі" (義) - моральні цінності та праведність.

Використання регіональних термінів та імен допомагає підкреслити національний колорит твору, передати особливості китайської культури та історії, а також створити більш реалістичні та живі образи персонажів.

Метафори та порівняння є ще одними важливими елементами стилістики твору "紅樓夢" 曹雪芹. Метафора в лінгвістичних працях є дієвою когнітивною моделлю. Вона здатна висвітлювати і затемнювати різні сторони об'єкта, вона складна і багатогранна, допомагає виявити не тільки універсальні, а й національні аспекти мислення. (Пемпусь, 2006, с. 117-121) Так само як і порівняння, метафора допомагає створити образи та передати ідеї більш ефективно, а також збагатити текст різноманітними лексичними засобами.

У творі "紅樓夢" часто використовуються порівняння з природними явищами, такі як "безхмарне небо", "зоряне небо", "золоте сонце", "рожевий світанок". Такі порівняння використовуються для передачі різноманітних емоцій та настроїв персонажів.

Також у творі використовуються метафори, які допомагають передати різноманітні аспекти життя та людської природи. Наприклад, "життя як мрія", "життя як гра", "життя як квітка, що розцвітає тільки на один день". Такі метафори підкреслюють непостійність та крихкість життя, а також показують, що життя має бути сприйняте як подарунок, який потрібно цінувати та відчувати на повну.

Метафори та порівняння є важливими елементами стилістики твору "紅樓夢", які допомагають передати складні ідеї та почуття, а також збагатити текст різноманітними лексичними засобами. Вони створюють багатогранний та глибокий образ світу та життя, який здатен змінюватися та розширюватися залежно від сприйняття читача.

У творі "紅樓夢" 曹雪芹 широко використовуються різноманітні прислів'я та приказки, які допомагають передати певні ідеї та концепції, а також збагатити текст різноманітними лексичними засобами. Вивчення прислів'їв і приказок має довгу історію, породило безліч підходів до визначення сутності даних мовних одиниць. Прислів'я та приказки розглядаються в рамках фольклористики, лінгвістики, лінгвокультурології та когнітивної лінгвістики. (Ха Тхі Хонг Нюнг, Баранік)

Однією з основних функцій прислів'їв та приказок у творі є підкреслення культурної та історичної спадщини Китаю. У творі згадуються такі прислів'я та приказки, як 知己知彼, 百戰不殆 – "Знай ворога та себе самого, і будеш непереможним", 日新月異 – "Йти в ногу з часом", 岁月不居, 时节如流 – "Час не зупиняється, а йде", 海阔凭鱼跃, 天高任鸟飞 – "За морем знаходяться нові землі". Ці прислів'я та приказки допомагають передати культурні цінності та високі стандарти, які існують в китайському суспільстві.

Крім того, прислів'я та приказки у творі "紅樓夢" допомагають передати етичні та моральні принципи. Наприклад, 人心莫不玉堂清, 君子一入成双对 – "Людина повинна бути чесною, як ніжність в серці", 真理如日中天 – "Істина має бути відкритою, як сонце в зеніті". Ці прислів'я та приказки підкреслюють важливість чесності та порядності, а також вказують на значення правдивості та відкритості в житті.

Крім того, прислів'я та приказки у творі "紅樓夢" також використовуються для передачі певних ідей та концепцій. Наприклад, 得寸进尺, 失势落魄 – "Багато залежить від обставин", 不到黄河心不死, 誰料黄河竟倒流 – "Не відмовляйся від своїх надій до самої смерті". Ці прислів'я та приказки наголошують на важливості певних дій та наслідків, які вони можуть мати, а також на тому, що доля людини залежить від її дій та обставин.

До того ж, Цао Сюецінь використовує багато прислів'їв, які мають глибокі культурні корені та використовуються в китайській мові вже століттями. Наприклад, 福壽雙全 – "Хай доля подарує вам довгі віки, щастя та велике багатство". Це одна з традиційних китайських привітальних фраз, яка використовується для побажання довгого та щасливого життя людині, якій вона адресована.

Останнім аспектом вираження місцевого колориту у творі «Сон у червоному теремі» є фразеологізми. Фразеологія китайської мови – це спадщина минулого і дзеркало сучасного, що відображує національний колорит Китаю. Китайські фразеологізми використовують в усіх мовних стилях, особливо широко в літературно-художньому мовленні. (Секіна, 2019)

У творі використовуються різноманітні фразеологізми, які надають тексту додаткової виразності та стилістичної вишуканості. Ось деякі приклади:

1. "天長地久" (tiān cháng dì jiǔ) - "довговічний як небо і постійний як земля", що означає безмежність часу та простору.

2. "刻舟求劍" (kè zhōu qiú jiàn) - "вирізати зарубку на човні, щоб знайти кинутий у воду меч", що означає поступати нерозумно
3. "一日千里" (yī rì qiān lǐ) - "тисяча миль за день", в значенні надзвичайна швидкість руху.
4. "不打自招" (bù dǎ zì zhāo) - "зізнатися без катування", в значенні мимоволі видати себе; на злодії шапка горить
5. "如狼似虎" (rú láng sì hǔ) - "як вовк і тигр", що означає бути дуже жорстоким і безжалісним.
6. "以眼還眼" (yǐ yǎn huán yǎn) - "око за око", що означає відплачувати тією самою монетою.

Отже, використання мовних засобів у творі "紅樓夢" підкреслює важливість культурної та національної спадщини в літературі та підкреслює значення мовного мистецтва в передачі ідей та образів. Крім того, такі мовні засоби створюють глибший зв'язок між творцем, текстом та читачем, який може краще зрозуміти сутність та особливості твору завдяки розумінню мовних особливостей та національного контексту.

Висновки до розділу 2

У даному розділі нашого дослідження було проаналізовано специфіку мовного вираження місцевого колориту на прикладі роману "Сон у червоному теремі", одного з найвідоміших та найвизначніших китайських класичних романів.

В результаті дослідження було виявлено, що автор роману використовує широкий спектр лексичних засобів для вираження місцевого колориту. Було детально описано використання регіональних термінів та імен, метафор і порівнянь, прислів'їв та приказок, фразеологізмів. Також було виявлено, що використання мовних засобів допомогло автору створити живописний образ місцевості, додати колориту до твору і зробити його більш насиченим та цікавим для читача. Крім того, використання різних мовних засобів допомогло автору виразити певні ідеї та повідомлення більш точно та ефективно.

Було з'ясовано, що використання говорів є однією з ключових технік, яку використовує автор для створення місцевого колориту у творі. У творі можна помітити, що герої з низьких соціальних шарів використовують більше народних слів та виразів. Наприклад, вони часто використовують слово "простий" (jian), що означає "простий" або "нешасний", що підкреслює їхню скромність та бідність. А також такі слова і вирази як "喏" (nuò), "吆五喝六" (yāo wǔ hè liù) та "瞎眼狗" (xiā yǎn gǒu).

Отже, з цього розділу можемо зробити висновок, що дослідження мовних засобів для створення місцевого колориту в творі "Сон у червоному теремі" дозволяє краще зрозуміти важливість мовного контексту для втілення культурних, історичних та соціальних аспектів у творі. Вивчення мовних засобів, які використовував автор для створення місцевого колориту в творі, є важливим кроком в розумінні культури та мовленнєвих традицій Китаю.

ВИСНОВКИ

Теоретична концепція курсової ґрунтується на таких положеннях:

1) Фольклоризми, фразеологізми та діалектизми – це важливі мовні одиниці, які визначають прояви елементів етнокультури та збагачують літературну мову автора, виявляючи його потенціал. Використання таких мовних засобів дозволяє більш точно передати характерні риси та особливості місцевого колориту, а також робить твір більш живим і емоційним для читача. В той же час, використання таких мовних одиниць може бути складним завданням для автора, оскільки вимагає певного рівня знання мови та культури того регіону, який він описує. Тому дослідження мовних засобів відтворення місцевого колориту на матеріалі твору "Сон у червоному теремі" є важливим для розуміння та оцінки літературних творів, а також для розвитку мовної компетенції та культурологічних знань.

2) Художній стиль в літературі - це стиль написання, який передає авторський погляд на світ та смислові ноти тексту. Стиль може виявлятися у виборі лексики, ритмі, синтаксисі, структурі речень та абзаців, використанні особливих літературних прийомів, наприклад, описів, монологів, діалогів, символів та інше.

3) Для вираження місцевого колориту за допомогою мови необхідно досліджувати мову місцевих жителів. В першу чергу слід звертати увагу на місцеві вирази, діалектичні слова та фрази, пов'язані з певною місцевістю. Також можна враховувати відтінки акцентів та інтонації, які можуть бути характерними для даного місця. Важливу роль відіграють особливості місцевої культури, традицій та звичаїв. Можна описувати специфічні страви, відомі місцеві пам'ятки та пейзажі, та інші особливості, які можуть допомогти виразити колорит місцевості.

У курсовій розроблено новий підхід для встановлення мовних засобів відтворення місцевого колориту на прикладі художнього твору.

Виявлено такі особливості лексичних засобів для вираження місцевого колориту в романі:

1) У творі "Сон у червоному теремі" широко використовуються різноманітні прислів'я та приказки, які допомагають передати певні ідеї та концепції, а також збагатити текст різноманітними лексичними засобами. Однією з основних функцій прислів'їв та приказок у творі є підкреслення культурної та історичної спадщини Китаю та передача культурних цінностей та високих стандартів, які існують в китайському суспільстві. Серед них можна визначити ті, які підкреслюють важливість чесності та порядності, а також вказують на значення правдивості та відкритості в житті, та ті, які наголошують на важливості певних дій та наслідків, які вони можуть мати, а також на тому, що доля людини залежить від її дій та обставин.

2) Метафори та порівняння є важливими елементами стилістики твору "Сон у червоному теремі", які допомагають передати складні ідеї та почуття, а також збагатити текст різноманітними лексичними засобами. Вони створюють багатогранний та глибокий образ світу та життя, який здатен змінюватися та розширюватися залежно від сприйняття читача. Такі лексичні засоби допомагають передати різноманітні аспекти життя та людської природи. Крім того, метафора допомагає створити образи та передати ідеї більш ефективно.

3) Використання говорів є однією з ключових технік, яку використовує автор для створення місцевого колориту у творі. Здебільшого автор використовує різні говори, щоб передати місцевий колорит різних соціальних груп. Наприклад, говірка невільників використовується, щоб передати їхній статус та культуру. Також, говірка простих людей використовується, щоб показати їхню життєву дійсність та відмінність від аристократів. У творі можна помітити, що герої з низьких соціальних шарів використовують більше народних слів та виразів. Наприклад, вони часто використовують слово "простий" (jian), що означає "простий" або "нещасний", що підкреслює їхню скромність та бідність.

Розроблено нову класифікацію для лексики, що виражає місцевий колорит, а також культурних особливостей на прикладі твору "Сон у червоному теремі".

Установлено, що у творі “Сон у червоному теремі” є значна кількість мовних засобів вираження місцевого колориту, таких як метафори, порівняння, регіональні терміни, прислів'я, приказки та ідіоми. Використання цих лексичних засобів збагачує текст роману та дозволяє краще зрозуміти важливість мовного контексту для втілення культурних, історичних та соціальних аспектів у творі.

Подальші дослідження будуть пов'язані з визначенням ще більшої кількості мовних засобів, що відтворюють місцевий колорит та культурні особливості в сучасній китайській мові.

АНОТАЦІЯ

本研究的课题是基于作品《红楼梦》的素材营造乡土气息的语言手段。

我们研究的目的是确定在现代汉语中再现地方风味的语言工具的特征。并阐明文化概念再生产的具体情况。

研究的主题是作品《红楼梦》中乡土气息的语言表达。

我们发现，在《红楼梦》这部作品中，隐喻、明喻、地域用语、谚语、谚语、成语等表达乡土气息的语言手段相当多。民俗学、用语学和辩证法的运用，可以更准确地传达地方色彩的特点和特点，也使作品对读者来说更生动、更感性。

方言的运用也是作者在作品中营造乡土气息的关键手法之一（喏，吆五喝六，瞎眼狗）。

此外，要想借助语言表达乡土气息，还需要学习当地居民的语言。首先，要注意与某个地区有关的地方用语、方言词和短语。

因此，从本章我们可以得出结论，通过研究《红楼梦》中的语言手段营造乡土气息，可以让我们更好地理解语言语境对于体现文化、历史和社会的重要性。工作中的各个方面。

研究作者在作品中营造乡土气息的语言手段，是了解中国文化和语言传统的重要一步。

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Dr. Li Zhisui, *The Private Life of Chairman Mao* (New York: Random House, 1994), p. 82
2. Jonathan Spence, *The Search for Modern China* (New York: Norton, 1990), 106–110
3. Junbing Zhu (2022). Chinese dialects, culture & economic performance Retrieved from: <https://doi.org/10.1016/j.chieco.2022.101783>
4. Білоконенко І. С. (2010) Емоційно-експресивна лексика в циклі сонетів Едмунда Спенсера «Amoretti». Література в контексті культури: зб. наук. праць. Дніпропетровськ: ДНУ, с. 3 – 9.
5. Білоус Н. В. (2009) Вступ до літературознавства. Теорія літератури. Психологія літературної творчості: Лекції – Житомир: Рута. – 336 с.
6. Бурлачко, Я. П. (2020). Роль традиційних фестивалів в Китаї. Їх легенди та святкування.
7. Войтенко, К. І. (2012). Функціональний стиль художнього мовлення. Наукові записки [Національного університету Острозька академія]. Сер.: Філологічна, (26), 53-56.
8. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. (2001) Теорія літератури. Підручник / За наук. ред. Олександра Галича. – Київ: Либідь. – 488 с.
9. Горчинська, К. В. (2012). Критерії оцінювання рівня розвитку художньо-творчих здібностей майбутніх учителів технологій. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Серія: Педагогічні науки, (20), 163-167.
10. Гутковська, І. (2014). Шлях чаю: рецепція світоглядних уявлень у побутовій культурі Далекого Сходу (на прикладі Китаю та Японії). Релігія та соціум, (3-4), 145-151.
11. Денисовець І. (2018) Емоційна та оцінна функції словотворчих засобів у творах сучасних українських дитячих письменників. Філологічні науки. № 28, с. 62 – 65.
12. Дика Л. В. (2012) Просторічна лексика: порушення норми чи закономірний розвиток української мови. Наукові записки НаУКМА. Том 137, с. 62 – 65.
13. Єрмоленко С. Я. (1987) Фольклор і літературна мова. Наукова думка. – 242 с.
14. Ковалів Ю. І. (2007) Діалектизми // Літературознавча енциклопедія : у 2 т. — Київ : ВЦ «Академія». с. 286.
15. Костенко Д. О., Толкачова Н. О. (2017). Культурна значущість роману “Сон у червоному теремі”. Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції – с. 56 – 57.
16. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства : Підручник. Київ : Акад., 2002. 368 с.

17. Міщенко, О. О. (2010). Труднощі перекладу регіональної лексики (Doctoral dissertation, Видавництво СумДУ).
18. Нюнг, Х. Т. Х., & Баранік, К. П. Когнітивно-культурологічний аспект функціонування китайських паремій в українському та англійському комунікативних просторах. Способи вираження в китайській мові роду, числа та відмінку іменників та прикметників та їхнє функціонування у художніх текстах 13, 87.
19. Павлів У. С. Національний колорит англійської мови. *Science and education a New Dimension*. 2015. № 39. С. 66–69.
20. Пемпусь, Т. С. (2006). Метафора: теоретико-літературний аспект. *ВІСНИК Житомирського державного університету імені Івана Франка*, (26), 117-121.
21. Пена, Л. (2011). Діалектні риси в поезії Івана Малковича. *Наукові записки [Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського]*. Серія: Філологія (мовознавство), (14-15), 193-198.
22. Пономарьова Л., Кириєнко Д. (2019). Проблеми перекладу діалектизмів українізмів у романі М.О. Шолохова «Тихий Дон» *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету*. Серія : Філологічні науки : зб. наук. пр. – Бердянськ : БДПУ. – Вип.ХІХ. – 238 с.
23. Садовенко С. М. (2019) Хронотопи аксіосфери української народної художньої культури: Монографія. Київ: НАКККіМ. 356 с
24. Святовець В. Ф. (2011). Словник тропів і стилістичних фігур. ВЦ «Академія». — 176 с.
25. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія./ Селіванова О.О. — Полтава : Довкілля-К, 2011. — 844 с.
26. Секіна, Н. Д. (2019). Класифікація фразеологізмів китайської мови.
27. Стрига Е. В., Синицина В. С. (2019). Роман Цао Сюеціня “Сон у червоному теремі” і його місце в історії китайської літератури. *Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету*: – Одеса: Видавничий дім “Гельветика”. Вип. 30. – 334 с.
28. Токарева Т. (2021) Фразеологізми як засіб стилістичної виразності. *Наукові записки ЦДПУ. Кропивницький* : КОД. – Вип. 193, – с. 266-272.
29. Халімон, О. Г. (2020). «ЧОТИРИ КЛАСИЧНИХ РОМАНИ» ТА ЇХ РОЛЬ У РОЗВИТКУ КИТАЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ. Дмитренко Ві–доктор філологічних наук, професор кафедри української та світової літератур Криворізького державного педагогічного університету. Перова СВ–доцент, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри теорії та практики перекладу ДЗ «Луганський, 96.
30. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. Київ : Вид. центр «Акад.», 2004. 408 с.

31. 高佳. 解味红楼梦 (2011) 。北京 185 页。